

НАРЕДБА № 4 от 10 август 2026 г.
за условията и реда за предоставяне на спешна финансова помощ на земеделски
стопани, отглеждащи слънчоглед и царевица

Глава първа
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за предоставяне на спешна финансова помощ съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/847 на Комисията от 16 април 2026 г. за предоставяне на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от неблагоприятни климатични явления в България, Естония и Унгария, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 2026/847, 17.04.2026 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) 2026/847).

Чл. 2. Финансовата помощ се предоставя по реда на тази наредба на земеделски стопани, които изпълняват изискванията по чл. 5 – 7.

Чл. 3. (1) Бюджетът на финансовата помощ от Европейския фонд за гарантиране на земеделието е в размер на 7 400 000 евро.

(2) Към бюджета по ал. 1 се предоставя допълнително национално финансиране в размер до 14 800 000 евро при наличие на средства в бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ).

Чл. 4. (1) За всеки от бюджетите по чл. 3, ал. 1 и 2 ставката на спешната финансова помощ за хектар със слънчоглед/царевица се образува, като съответният бюджет се разделя на заявените и установени като допустими по реда на глава трета хектари.

(2) Ставката на помощта от бюджета по чл. 3, ал. 1 се определя със заповед на министъра на земеделието и храните по реда на чл. 11, ал. 3.

(3) Размерът на допълнително национално финансиране и ставката на помощта от бюджета по чл. 3, ал. 2 се определят със заповед на министъра на земеделието и храните при условията и по реда на чл. 11, ал. 5.

Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ КАНДИДАТИТЕ

Чл. 5. (1) Допустими за подпомагане са физически и юридически лица и еднолични търговци, регистрирани като земеделски стопани за 2025 г. по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани (ДВ, бр. 10 от 1999 г.), чиито площи със слънчоглед и царевица, изразени в хектари, отговарят на изискванията по чл. 7.

(2) Лица по ал. 1, за които са настъпили извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435, 6.12.2021 г.) (Регламент (ЕС) 2021/2116), са допустими за подпомагане по реда на тази наредба, ако са изпълнени изискванията по чл. 19 от Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (ДВ, бр. 30 от 2023 г.).

Чл. 6. (1) Не са допустими за предоставяне на спешна финансова помощ кандидати, които:

1. са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, 159а – 159г, 172, 192а, 194 – 217, 219 – 252, 253 – 260, 301 – 307, 321, 321а и 352 – 353е от Наказателния кодекс;
2. са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление, аналогично на тези по т. 1, в друга държава членка или трета страна (за чужди граждани);
3. са в производство за обявяване в несъстоятелност или са обявени в несъстоятелност;
4. са в производство по ликвидация;
5. имат публични задължения за данъци или задължителни осигурителни вноски, установени с окончателно съдебно решение или окончателен административен акт, с изключение на разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.

(2) В случаите, в които кандидат е юридическо лице, регистрирано по Търговския закон или Закона за кооперациите, условието по ал. 1, т. 1 и 2 се отнася за всички представляващи и управляващи юридическото лице.

(3) В случай на членство на юридически лица в лицата по чл. 5, ал. 1 условието по ал. 1, т. 1 и 2 се отнася и за техните представители в съответния управителен орган, за прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

(4) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1 – 4 се декларира от кандидата в заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ.

Чл. 7. (1) Не се предоставя финансова помощ по реда на тази наредба за площи:

1. които не са установени като допустими за подпомагане за кампания 2025 г. по интервенция „Основно подпомагане на доходите за устойчивост“ (ОПДУ) съгласно изискванията на Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (ДВ, бр. 23 от 2023 г.);
2. за които е предоставена държавна помощ „Помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат

да бъдат приравнени на природни бедствия“ с номер SA.104672 (2022/N) за щети от суша, настъпили през 2025 г. – за размера на съответните площи;

3. за които има сключен договор с „Напоителни системи“ ЕАД за доставка на вода за напояване за поливен сезон 2025 г. – за размера на съответните площи.

(2) Проверката на обстоятелствата по ал. 1 се извършва по служебен ред от компетентните дирекции на ДФЗ.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПЕШНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 8. (1) Приемът на заявления за предоставяне на спешна финансова помощ започва три работни дни след влизане в сила на настоящата наредба и е за период от десет работни дни.

(2) За получаване на спешна финансова помощ земеделските стопани по чл. 5 подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, в областните дирекции на ДФЗ, отдел „Прилагане на схемите и мерките за подпомагане“, по постоянен адрес на физическото лице или по адрес на управление на едноличния търговец или юридическото лице. Заявлението се регистрира в Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) по чл. 30 от Закона за подпомагане на земеделските производители. Към заявлението се прилагат:

1. документ с легализиран превод на български език, доказващ съответствие с изискването на чл. 6, ал. 1, т. 2;
2. удостоверение за банкова сметка на името на кандидата, в случай че същата не е регистрирана в ИСАК;
3. изрично нотариално заверено пълномощно в оригинал, в случай че документите се подават от упълномощено лице.

Чл. 9. (1) При подаване на заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ длъжностно лице в областна дирекция на ДФЗ извършва проверка на документите в присъствието на кандидата или на упълномощеното от него лице и служебна проверка за обстоятелствата по чл. 5. При несъответствие, включително непредставяне или нередовност/непълнота на документите, длъжностното лице ги връща на кандидата и му предоставя копие на контролен лист. Кандидатът има право да подаде повторно заявление по реда на чл. 8, ал. 2 в рамките на периода на прием.

(2) Държавен фонд „Земеделие“ извършва административни проверки на подадените по ал. 1 заявления съгласно Регламент (ЕС) 2021/2116.

(3) Държавен фонд „Земеделие“ извършва проверка за отсъствие на обстоятелствата по чл. 6, ал. 1, т. 5. При установяване наличие на публични задължения, с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения, ДФЗ уведомява кандидата с указания да плати задълженията си в срок до 5 работни дни, считано от датата, следваща датата на изпращане на уведомителното писмо в Системата за електронни услуги на ДФЗ (СЕУ).

(4) След изтичане на срока по ал. 3 ДФЗ извършва повторна проверка на кандидати с установени задължения по чл. 6, ал. 1, т. 5.

Чл. 10. Заявлението за предоставяне на спешна финансова помощ може да получи пълен или частичен отказ за финансиране:

1. в случай на нередовност на документите и/или непълнота, и/или неяснота, и/или несъответствие на заявените данни и посочените обстоятелства, установени при извършване на проверките от ДФЗ;

2. при несъответствие с изискванията по чл. 6 и 7;

3. когато кандидатът попада в обхвата на забраните по чл. 5 на Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 от 31 юли 2014 г. относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ, L 229, 31.7.2014 г.), освен в случаите на дерогация.

Глава четвърта

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПЕШНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Чл. 11. (1) Заявителите, за които след извършване на административните проверки е установено, че отговарят на изискванията на тази наредба, получават финансова помощ за съответните допустими площи на база определените по реда на чл. 4 ставки по посочената в заявлението банкова сметка. Заявлението по чл. 8, ал. 2 представлява и искане за плащане.

(2) В срок до 15 септември 2026 г. ДФЗ предоставя на Министерството на земеделието и храните информация за броя и вида на установените като допустими по реда на чл. 9, ал. 1 – 4 земеделски стопани, заявили подпомагане, и хектарите им със слънчоглед и царевица, които отговарят на изискванията по чл. 7.

(3) В срок до 5 работни дни от получаване на информацията по предходното изречение министърът на земеделието и храните издава заповед за определяне ставка на помощта по чл. 3, ал. 1, която се изплаща от ДФЗ в срок до 30 септември 2026 г.

(4) До 30 ноември 2026 г. ДФЗ предоставя на Министерството на земеделието и храните информация за наличие на средства в план-сметката на ДФЗ за допълнително

национално финансиране по чл. 3, ал. 2.

(5) В срок до 5 работни дни от получаване на информацията по ал. 4 министърът на земеделието и храните издава заповед за размера на допълнителното национално финансиране при наличие на средства и за определяне ставка на помощта, която се изплаща от ДФЗ в срок до 31 декември 2026 г.

(6) В срок до 26 февруари 2027 г. ДФЗ изпраща в СЕУ на кандидатите, подали заявление съгласно чл. 8, ал. 2, уведомителни писма с посочен размер на изплатената финансова помощ или с мотиви за отказ от изплащане на финансова помощ. Уведомителните писма подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 12. При извършване на проверки от ДФЗ, Европейската комисия и други контролни органи одобрените заявители по реда на тази наредба са задължени да предоставят пълен достъп и да оказват съдействие, включително чрез представяне на допълнително изискани документи.

Чл. 13. За недължимо платени и надплатени суми по реда на тази наредба се прилагат разпоредбите на чл. 27, ал. 3 – 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Глава пета

УВЕДОМЛЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

Чл. 14. В срок до 31 март 2027 г. Министерството на земеделието и храните уведомява Европейската комисия за размера на изплатената сума, броя и вида на бенефициерите, както и оценката на ефективността на мярката. Уведомлението включва информация, предоставена от ДФЗ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 7а от Закона за нормативните актове и чл. 39 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз.

§ 2. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: Пламен Абровски